

Miroslav Komlenić

Filozofski fakultet,
Niš

JEDAN MODEL OBJAŠNJENJA BAJKE PRINCIPIMA PSIHOLOGIJE UČENJA

U ovom radu, dat je model verovatno mogućeg objašnjenja bajke Crvenkapa asocijacionističkim S-R principima psihologije učenja. Inspirisan je radom studenta Jelene Živković, odnosno upoznavanjem sa nekim pokušajima njenog objašnjenja. Rad je pre svega kritika preterano kontemplativnih i pristrasnih (naravno, po mišljenju ovog autora) psiholoanalitičkih tumačenja bajki, konkretno bajke Crvenkapa od strane Bruna Betelhajma. Prednost tumačenja principima psihologije učenja sastoji se u većoj jednostavnosti objašnjenja. Preciznije, radi se o tome da se ponašanje Crvenkape, bake, vuka i ostalih subjekata bajke, umesto skrivenim - podsvesnim i nesvesnim – seksualnim motivima, prosto objašnjava principima instrumentalnog učenja, ili, još uže, učenjem reakcije bežanja, izbegavanja, diskriminacije (diskriminatorno učenje).

Ključne reči: instrumentalno učenje, diskriminatorno učenje, pozitivna/ averzivna draž, generalizacija

EXPLANATION OF ONE MODEL OF A FAIRYTALE USING PRINCIPLES OF PSYCHOLOGY OF LEARNING

In this work a model of probably possible explanation of Little Red Riding Hood fairy tale has been given, using associanistic S-R principles of psychology of learning. It has been inspired by work of Jelena Zivkovic, a student, actually, by getting to know some of her attempts of explanation. The work is, before all, a critic of exaggeratedly contemplative and partial (of course, according to this author) psychoanalytical interpretations of fairy tales, concretely of Little Red Riding Hood done by Bruno Betelheim. The advantage of interpreting by principles of psychology of learning is in greater simplicity of explanation. More precisely, the behaviour of Little red Riding Hood, the grandmother, the wolf and the other subjects of the fairy tale, instead of hidden – subconscious and unconscious – sexual motives, is simply explained by principles of instrumental

learning, or even more narrower, by learning of reaction of running (escape), avoiding, discrimination (discriminatory learning).

Keywords: instrumental learning, discriminatory learning, positive/aversive allure, generalisation